# De gemeenteraad van Sluis en de hoop op een Beter Verleden….

## Verslag van een verkenning door informateur Ben de Reu

12 mei 2026

**Inleiding**

Op 26 maart jl. werd ik door de fractievoorzitter en wethouder van *Sluis Lokaal* gevraagd voor een gesprek over de stand van zaken na de verkiezingsuitslag in de gemeente Sluis.

Zij hadden als grootste partij na de verkiezingen het initiatief genomen om met alle fracties uit de gemeenteraad een gesprek te voeren over de eerste fase van coalitievorming.

Hierdoor ontstond " het beeld dat meerdere coalitievarianten rekenkundig mogelijk zijn, maar dat bestuurlijke stabiliteit, de kwaliteit van de mogelijke wethouders en de inhoudelijke verenigbaarheid sterk verschillen."

*Sluis Lokaal* meldde dat voor hen voorop staat dat de nieuwe coalitie:

- Stabiel en betrouwbaar is
- Geen "zwabberbeleid" voert
- Bestuurlijk in staat is om vier jaar consistent te leveren
- Inhoudelijk aansluit bij een koers van wonen, leefbaarheid, ruimte voor evenementen, lastenverlichting en economische verbreding.

Uit de gesprekken bleek dat alle partijen bereid zijn om deel te nemen aan coalitieonderhandelingen. Dat er inhoudelijke scheidslijnen zijn was ook duidelijk:

over toeristische verhuur, groei van toerisme, met welke partijen een stabiele meerderheid gevormd kan worden.

*Sluis Lokaal* had en heeft om verschillende redenen een voorkeur voor een coalitie van in ieder geval Sluis Lokaal-VVD en PvdA. Een tweede variant : Sluis Lokaal, VVD en CDA.

De voorkeur voor PvdA was en is gebaseerd op een bestuurlijk evenwichtige coalitie, waarbij er wel inhoudelijke verschillen zijn, maar die wel onderhandelbaar kunnen zijn.

De historisch meest voor de hand liggende centrumrechtse variant is een coalitie Sluis Lokaal-VVD en CDA.

De meest logische vervolgstap leek voor Sluis Lokaal om een informateur te vragen om te onderzoeken of tussen Sluis Lokaal , VVD en PvdA een stabiel akkoord mogelijk is met als kernonderwerpen: recreatieve verhuur, woningbouw en grondbeleid, economische koers en inrichting van het college en de wethouders verdeling. Als dit niet zou lukken ligt een verkenning met het CDA het meest voor de hand. Na onderling beraad is er voor gekozen om van begin af aan met de vier genoemde partijen te spreken, omdat dit wellicht tot een coalitie zou kunnen leiden met een ruime meerderheid in de gemeenteraad.

Ik heb de vraag van *Sluis Lokaal* aan mij om een verkenning te doen in beraad genomen. Ik was slechts op de hoogte van de bestuurlijke situatie van de gemeente Sluis uit de regionale media. De beeldvorming over de gemeente Sluis is niet direct positief te noemen, dus ik vroeg me af in welk wespennest ik terecht zou komen. Ik ben gewend om alleen opdrachten aan te nemen als er een redelijk perspectief is op een goed resultaat.

Mijn uiteindelijke – niet erg rationele- afweging was, dat ik er vandaan kom en dat het een flinke uitdaging zou kunnen zijn. En dat is gebleken…..

Naast deze gesprekken, waarvan de raadsgriffier een vertrouwelijk verslag opstelde, heb ik – op hun verzoek- gesproken met de fractie van de BBB. Verder zijn er op de achtergrond gesprekken gevoerd door Sluis Lokaal met verschillende belanghebbenden. Daarvan heeft Sluis Lokaal mij beknopt mondeling ingelicht.

Ik ben dankbaar voor de open gesprekken die ik met de diverse fracties heb kunnen houden.

Ik ben met name dankbaar voor de ondersteuning door afscheid nemend griffier Paul Claeijs, die zijn pensioentijd even heeft uitgesteld en zijn door zijn vrouw geplande vakantie heeft laten annuleren, om dit proces te kunnen ondersteunen…

Ben de Reu

**De start van het proces**

Er is in de middag van 27 maart een eerste ronde van gesprekken gevoerd met de vertegenwoordigers van de vier beoogde coalitiepartijen Sluis Lokaal, VVD, PvdA en CDA. Eerst afzonderlijk en daarna gezamenlijk.

*Een overzicht:*

***CDA***

De wethouder van het CDA heeft de afgelopen 2 jaar stabiliteit en samenwerking ervaren. De eerste 2 jaar zat het CDA in de positie en dan heeft het CDA zich altijd positief opgesteld. Bij de eerste bestuurscrisis, bij het vertrek van mevr. Van Beek, is het CDA ook al benaderd. Maar zij vonden dat de partijen in de coalitie eerst zelf dienden te proberen om weer bij elkaar te komen.

Men is van mening dat de VVD heel erg op het woondossier zit. Dit zal cruciaal worden in de onderhandelingen  met name voor wat betreft de toeristische verhuur.

Het CDA vraagt wel hoe “het oud zeer tussen de VVD en de PvdA opgelost kan worden”. Dit betreft ook het persoonlijke vlak tussen lijsttrekker VVD en fractievoorzitter PvdA. Dit kan ten koste gaan van de stabiliteit de komende vier jaar. Het betreft niet alleen personen maar ook de verschillende dossiers.

Overigens wordt opgemerkt dat m.b.t. de toeristische verhuur de standpunten (zeker tussen PvdA en VVD, maar ook met SL en CDA) ver uit elkaar liggen en dat men daar op volwassen wijze naar een compromis moet streven.

Verder zijn er voor het CDA nog een aantal belangrijke issues. Daarbij gaat het om: ondersteuning aan verenigingen en de scholen, met name het Zwin College.

Verder dient er ook ingezet te worden  op de mentale gezondheid van onze jongeren. En dan met name preventieve inzet. Het Zwin College dient hierin betrokken te worden. Samen met Juvent dergelijke zaken oppakken is van belang. Daarom is het ook belangrijk dat het Zwin College behouden blijft, ook belangrijk voor de economische ontwikkeling van onze streek.

Men geeft aan de PvdA niet uit te sluiten, maar hoe bewaar je de continuïteit met vier partijen?. De vraag is hoe dit gaat tussen PvdA en VVD. Het CDA zit niet te wachten op weer een breuk de komende tijd. Men is dan ook heel erg benieuwd of die twee eruit komen.

Het CDA gaat voor drie fulltime wethouders.

***VVD***

De VVD vindt de zorgvuldigheid heel belangrijk. Men wenst niet de fout van vier jaar geleden te maken. Toeristische verhuur was toen al een moeilijk punt.

Vanuit de VVD is toen al aangegeven om dit op te rekken. Na de coalitievorming ontstond de situatie rondom wethouder Van Beek. De fractie “wist niet dat het zo erg was”. Daarna stapte de fractie van de PvdA op. “Toen was de chaos compleet”, concludeert men.

Op dat moment is er ook frictie ontstaan in de persoonlijke sfeer tussen dhr. Verduin en dhr. Evers. Het is blijkbaar nog steeds niet uitgesproken

De VVD wenst de huidige coalitie voort te zetten. Belangrijke zaken zijn de toeristische verhuur en ruimtelijke ordening. Men geeft aan dat het niet alleen om de personen gaat maar ook om het programma van beide partijen. De VVD heeft een zwaar hoofd in de mogelijke samenwerking met de PvdA. Er is in het verleden te veel gebeurd en de achterban van de VVD wil dit niet.

***PVDA***

De PvdA vindt dat een verkiezingsprogramma belangrijk is, maar er is ook een geschiedenis van de afgelopen vier jaar.
Sluis Lokaal wil naar een betrouwbaar bestuur en dat kan met de PvdA.

Men sluit de VVD niet uit maar dan zullen er wel wat gesprekken moeten plaatsvinden: “Verkiezingsprogramma’s zijn belangrijk, maar er is ook een geschiedenis van de afgelopen vier jaar”.

De PvdA wil deel uitmaken van het college, omdat het dan eerder mogelijk is een deel van je programma te verwezenlijken. Over het oud zeer tussen de VVD en de PvdA geeft de fractievoorzitter aan dat het gaat om vertrouwen.

Men beseft ook dat niet alles in beton gegoten wordt. En natuurlijk kunnen er omstandigheden zijn dat je gedurende de periode wat verandert maar daar moet dan wel vooraf duidelijk over gepraat worden.

***Eerste gesprek met SL-VVD-PvdA-CDA***

Op de vraag van Sluis Lokaal of er in het vervolg van het proces met vier partijen kan worden gesproken, heb ik geantwoord dat ik die middag goede gesprekken heb kunnen voeren. Het gaat over de mensen en de inhoud. Maar ik merk ook op dat het niet gemakkelijk zal zijn.

Er zullen nog wel meer gesprekken gevoerd moeten worden; zo zal ik ook met de burgemeester, de gemeentesecretaris en wethouder Simons spreken.

Verder wordt gemeld dat er een belangrijk traject is gestart na de crisis situatie. Het bureau &BAS heeft dit begeleid en hierover een verslag met aanbevelingen uitgebracht.

Dit verslag is digitaal beschikbaar.

**De verkiezingsprogramma's**

Ik ben begonnen met het bestuderen van de verkiezingsprogramma's van de vier beoogde coalitiepartijen.

Op basis van deze studie heb ik de vertegenwoordigers van de vier fracties gevraagd, welke thema's zij als prioriteiten zien.

Dat leverde het volgende overzicht op:

| | |
|---|---|
| Sluis Lokaal: | Wonen |
| | Leefbaarheid en kernen |
| | Mobiliteit en bereikbaarheid; Economie en werkgelegenheid. |
| VVD: | Groei als economische katalysator |
| | Elke kern telt; groei van het aantal inwoners door bouwen van nieuwe woningen in alle kernen; toerisme als motor. |
| PvdA: | Een betaalbaar huis in een fijne buurt |
| | We doen het samen: zorg en welzijn, sociale en sportieve gemeente; goed onderwijs; veilig leven. |
| CDA: | Economie en duurzaamheid |
| | Wonen: voldoende betaalbare woningen voor alle leeftijden, met aandacht voor starterswoningen en levensloopbestendige woningen. |

Ik constateerde dat er veel overeenkomsten bestaan in de vier verkiezingsprogramma's. Ook zijn er enkele verschillen, met name als het gaat over toeristische verhuur.

**30 april**

Naar aanleiding van mijn voorgaande constatering heb ik de vier partijen voorgesteld (minstens) een dagdeel te besteden aan deze overeenkomsten en verschillen ten aanzien van hun prioriteiten. Dat heeft plaats gevonden op 30 april.

Ik heb deze prioriteiten terug gebracht tot vier hoofdthema's: in onderlinge samenhang enerzijds "wonen" en "toerisme" en anderzijds "economie" en "kernen/leefbaarheid".

De in de verkiezingsprogramma's genoemde wensen, voornemens en activiteiten zijn plenair gepresenteerd zonder de namen van de partijen er bij. Het thema "toeristische verhuur" werd gereserveerd voor het einde van de bijeenkomst.

Aan de "anonieme" teksten konden per partij maximaal drie plussen (+++) of maximaal drie minnen (---) worden gegeven.

Wat ik verwachtte bleek: heel veel plussen en enkele minnen. Met name de minnen werden door de betreffende deelnemers toegelicht. Er zijn dus veel positief gewaardeerde overeenkomsten in de belangrijke verkiezingsthema's.

Tijdens de reflectie op deze uitkomsten heeft het CDA de besluitvorming over de Economische agenda aan de orde gesteld; met name het standpunt van de PvdA. De PvdA heeft hierover het onderdeel "logistieke bedrijven" toegelicht en gemeld dat de Economische agenda geen breekpunt is. Deze toekomstvisie is immers een ambitie die door de gemeenteraad is aangenomen.

Verder is er gediscussieerd over de wenselijkheid van een Leefbaarheidsfonds. Iedere fractie vindt het belangrijk dat goede initiatieven van inwoners in de kernen gehonoreerd moeten worden, maar dat er verschillende subsidiemogelijkheden bestaan. Een leefbaarheidsfonds is dan één mogelijkheid.

De VVD benadrukte dat het een expliciete duiding is van besteding van inkomsten uit het toerisme.

Een aandachtspunt voor een nieuw college is verder: de hoogte van de toeristenbelasting. Het beleid op het gebied van toerisme moet dan ook zeker besproken worden tijdens de coalitievorming van welke partijen dan ook

**Wonen**
Omdat dit een hoofdthema voor alle partijen is, is dit geagendeerd met aanwezigheid van de betreffende vakambtenaren . Zij hebben hiertoe op mijn verzoek een notitie samen gesteld met daarbij feiten en cijfers. Deze notitie is als bijlage beschikbaar.

Waar de vier partijen het unaniem eens zijn in hun verkiezingsprogramma's:

Uitbreiding van kernen: straatje erbij; Versnelling van bouwprojecten met respect voor natuur en leefbaarheid; Betaalbare woningen voor starters, senioren en gezinnen in elke kern: Permanente bewoning in alle kernen; Zeeland 2050: groei naar 30.000 inwoners;

Actief grondbeleid en tegen gaan van speculatie; Samenhangende aanpak nodig met bereikbaarheid, arbeidsmarkt e.a.; 2050: 30.000 inwoners; 3000 woningen extra. Het gaat dan om woningen van € 300.000 tot € 350.000.: Betaalbare woningen in groene omgeving. Doelgroepen: jongeren, jonge gezinnen, arbeidsmigranten; zorggeschikte woningen in 5 kernen; Wet regie 2/3 betaalbaar 1/3 sociaal (niet reëel); Aansluiten bij behoefte: meer vraag naar koopwoningen dan huurwoningen.

De vakambtenaren geven aan dat de verdeling 1/3 sociale woningbouw en 2/3 betaalbare woningen een wettelijke verplichting is. En tevens dat 1/3 sociale bouw in Sluis niet reëel is .

Er is een lobby gaande om de verdeling anders te krijgen, met name de verplichting van 1/3 sociale bouw is volgens corporatie Woongoed en de ambtelijke staf niet reëel. Dit moet ook afgestemd worden met de buurgemeenten Terneuzen en Hulst, want de wet zegt dat er sub regionaal ( Zeeuws-Vlaanderen) aan de verdeling voldaan moet worden, maar elke gemeente zal wel zijn eigen opgave moeten realiseren.

**Toeristische verhuur**
Dit thema is apart geagendeerd omdat dit een fundamenteel discussiepunt en mogelijk breekpunt is tussen de vier partijen. De huidige regeling betreft 28 dagen, maar de wens bestaat om dit te verruimen. Dat varieert van 60 tot 90 tot 150 dagen, tot – als het aan de VVD ligt- 365 dagen.

De aanwezigen nemen een ambtelijke notitie over dit onderwerp tot zich. Er is een rechtelijke uitspraak dat artikel 3 van de Huisvestingsverordening onverbindend is.

De rechtbank is van mening dat de wettelijke vereiste onderbouwing, dat sprake is van schaarste aan betaalbare woonruimte, onvoldoende is. De onderbouwing hiervoor is destijds ook gebruikt voor de vergunningplicht voor tweede woningen. Ook geldt dit voor een gedeelte voor de regulering van de toeristische verhuur.

Een juridisch voor de hand liggend scenario is dat aan de gemeenteraad een intrekkingsbesluit van de tweede woningparagraaf uit de huidige verordeningen wordt voorgesteld. Uiteraard afhankelijk van de politieke keuzes. In een later stadium zal dan een voorstel voor een nieuwe verordening gedaan worden.

Een ambtelijk voorstel dient nog aan het college aangeboden te worden.

Als bijlage is toegevoegd de notitie “Tussentijdse evaluatie toeristische verhuur”, zoals die is besproiken in de commissie Ruimte/Ab dd. 25 november 2025.

**Conclusie**

Nu er een ambtelijk advies aan het huidige college in voorbereiding is over hoe verder gegaan dient te worden met de Huisvestings-verordening, is het nu niet opportuun om met de vier partijen een standpunt, dan wel een compromis te sluiten. Er is eerder besloten ( zie bijlage commissie Ruimte/Ab) dat er eind 2026 een evaluatie zou komen over de toeristische verhuur. De huisvestingsverordening bevindt zich door de rechtelijke uitspraak nu in een beroepsfase. Het beleid t.a.v. de toeristische verhuur is niet ter discussie. Duidelijk is, dat de vier partijen op dit moment nog geen overeenstemming hebben over het aantal dagen toeristische verhuur.

**Tenslotte**

De VVD stelt het proces tot nu toe aan de orde. Men is van mening dat er met te weinig partijen een gesprek is geweest. De fractievoorzitter van Sluis Lokaal (SL) antwoordt dat SL direct na de verkiezingen met alle partijen een gesprek heeft gehad. Uit deze gesprekken kwam voor SL naar voren dat deze vier partijen, nu aanwezig, een stabiele coalitie kunnen vormen.

*Mijn reactie* , hierop terug kijkend, is als volgt:

Een proces tot collegevorming met alle raadsfracties is een vorm van samenstellen van een Raadsagenda. Dit is in Nederland een niet veel toegepaste werkwijze, die toevallig ook in Vlissingen plaats vindt. Dit was niet de insteek van de grootste partij Sluis Lokaal.

*En verder:*

Tussen de verschillende besprekingen tot nu toe, is er ook onder mijn leiding een gesprek geweest tussen de heren Verduin en Evers. Beiden beamen dat ze dit gesprek als positief hebben ervaren. De lucht tussen beiden is zeker opgeklaard. Beiden geven aan begrip voor elkaars standpunten en houding te hebben.

**1 mei**

**Blokkade VVD naar PvdA**

De fractievoorzitter van de VVD heeft telefonisch laten weten definitief niet met de PvdA in een college te willen, ook al is de animositeit tussen de heren Verduin en Evers nagenoeg opgelost. Dit is met name ingegeven door de achterban van de VVD.

**Blokkade CDA naar PvdA**

Het CDA stelt in meerdere gesprekken aangegeven te hebben te willen gaan voor continuïteit, stabiliteit en het doorzetten van het huidige college. Het CDA ziet risico in doorgaan met vier partijen en vreest dat een situatie zoals twee jaar geleden zich zal herhalen. En er mag van het CDA niets geschrapt worden uit de economische agenda.

Sluis Lokaal vraagt het CDA om verduidelijking over het feit dat een agenda toch een ambitie is en dat een ambitie niet in beton gegoten is. Het CDA beaamt dit, echter: gezien de uitspraken van de PvdA in verkiezingsdebatten, zijn er bij het CDA alarmbellen afgegaan.

Over de wens van Sluis Lokaal om een zo breed mogelijke coalitie te vormen is het CDA van mening dat er dan altijd ruimte is voor een collegepartij om een ander standpunt in te nemen. Dat is een risico en daarom kiest het CDA voor een coalitie van drie partijen met een meerderheid van 11 zetels.

**De BBB**

De BBB heeft in een eerder stadium om een gesprek met de informateur gevraagd en ik heb daar mee ingestemd.. BBB heeft aangegeven deel uit te willen maken van het college, en heeft ook een wethouder kandidaat.

BBB meldt dat er op verschillende punten sprake is van “oud zeer” tussen partijen. Ook BBB is daar debet aan, maar de fractievoorzitter geeft aan dat hij over deze schaduw heen kan stappen. Dus geeft hij aan dat zijn partij nog steeds in beeld is om in de coalitie te komen.

*Inhoudelijke punten voor BBB*

*Toeristische verhuur*

De toeristische verhuur mag wat betreft de BBB, wel wat opgerekt worden. Dit moet dan ook juridisch mogelijk zijn. Zij vinden 365 dagen niet realistische maar 28 dagen is te beperkt. 60 dagen zou dan ook bespreekbaar zijn.

*Asielbeleid*
Dit is ook in Zeeuws-Vlaanderen een zwaar punt. BBB vindt wel dat de brief van de minister gerespecteerd dient te worden. Het moet dan wel een opvanglocatie zijn die binnen onze kernen past als het gaat om voorzieningen. BBB vindt het met name van belang hoe in dit dossier gecommuniceerd wordt naar de burgers.

*Vitaal Oostburg en woningbouw*
Hier bij merkt BBB op dat ontwikkelaars verder willen. Er dient niet alleen uitbreiding van het woningaanbod voor de vijf dragende kernen (Oostburg, Sluis, Aardenburg, Breskens en IJzendijke) te zijn, maar de BBB ziet het breder: In alle kernen straatje erbij. Schoondijke, Eede, Groede hebben ook nog behoefte.

*Verder nog belangrijke punten voor de BBB*
De fractievoorzitter geeft aan dat de agrarische sector en het toerisme belangrijke punten zijn voor de BBB. Deze twee onderwerpen dragen ze een warm hart toe. Daarbij moet men ook denken aan innovatieve ontwikkelingen maar ook aan mensen die met hun handen willen werken, zoals monteurs en loodgieters.

*&BAS rapport*
BBB geeft aan achter dit rapport te staan. Zij beseffen dat je als raadslid er voor de gehele gemeente en alle inwoners bent.

*Voorkeur BBB: breed college*
De fractievoorzitter stelt in een eerder gesprek aangegeven te hebben dat de BBB wil meedoen in het college en dat zij de voorkeur geven aan een breed college met SL, CDA, VVD en BBB. Zij vinden een coalitie met 11 zetels heel krap, bijvoorbeeld bij ziekte.

## ER IS MEER DAN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

**Rapport & BAS**

Na de bestuurscrisis in het najaar 2024 is in het voorjaar van 2025 het bureau &BAS benaderd om het gemeentebestuur te adviseren om te komen tot het versterken van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel binnen de gemeente.

In verschillende fasen heeft &BAS het college en met name de gemeenteraad ondersteund in het verbeteren van het samenspel tussen raad en college maar ook tussen de raadsleden onderling (binnen de coalitie en tussen coalitie en oppositie).

Dit heeft geleid tot "Een verslag uitslagen en aanbevelingen" n.a.v. een vragenlijst en werksessie offboarding raad" d.d. 10 december 2025.

*Eindrapport "Verslag en aanbevelingen" van &BAS*

- Het advies wordt gegeven om het verslag aan te bieden, als overdrachtsdocument, van de huidige naar de nieuwe raad en het in de raadsvergadering van 1 april 2026 aan te bieden zodat de nieuwe raad hier kennis van kan nemen.
- Verder wordt het advies gegeven om dit verslag te betrekken bij de coalitieonderhandelingen.

Het rapport is dan ook onderdeel van mijn verkennende ronde.

Ik licht enkele belangrijke aanbevelingen er uit:

*Hanteer de rol van de raad als hoogste orgaan consistent én gezamenlijk*

Democratie is meer dan "de helft plus één". Goed bestuur is niet coalitie gebonden.
De raad functioneert het sterkst wanneer zij besluiten vormt op basis van inhoudelijke argumenten en raadsbreed vertrouwen.
Dit vraagt dat zowel coalitie als oppositie:

- ruimte geeft aan elkaars voorstellen,
- bereid is mee te denken buiten de eigen lijnen,
- en het algemeen belang zichtbaar boven het partijbelang stelt.

Het &BAS VERSLAG is digitaal beschikbaar.

## RAPPORT OZO: TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) , bestaand uit de besturen van gemeenten, provincie en waterschap, heeft na de gemeenteraadsverkiezingen een document naar alle gemeentebesturen gestuurd . Dit document biedt een overzicht van trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor de samenstelling en het functioneren van nieuwe collegebesturen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. Het is bedoeld als een zelfstandig bruikbaar naslagwerk, maar kan ook eenvoudig worden aangepast en aangevuld

voor lokale contexten en specifieke gemeentelijke behoeften. Hiermee wil het OZO bijdragen aan een soepele en toekomstgerichte overgang naar nieuwe collegeperioden.

Samenwerking is van essentieel belang voor de dertien gemeenten in Zeeland. Hoewel veel gemeenten relatief klein zijn, is het de bedoeling dat ze elkaar versterken door gezamenlijk op te trekken: men kan dan grotere uitdagingen effectiever aanpakken. Door krachten te bundelen kunnen de overheden de inwoners betere dienstverlening bieden en de regio als geheel verder ontwikkelen.

In het hoofdstuk “Demografische ontwikkelingen” staat een passage specifiek bedoeld voor de regio Zeeuws-Vlaanderen:

***In Zeeuws-Vlaanderen brede welvaart onder druk***
*Binnen Zeeland zien we verschillen als het gaat om brede welvaart. Bijvoorbeeld tussen enerzijds Zeeuws-Vlaanderen, waar met name de gemeenten Terneuzen en Sluis onder gemiddeld scoren op brede welvaart, en anderzijds Walcheren en de Oosterschelderegio met een iets positiever beeld.*

*Zeeuws-Vlaanderen scoort in het bijzonder matig op ervaren gezondheid, arbeidsdeelname, aandeel hoger opgeleiden, afstand tot voorzieningen en openbaar vervoer, vertrouwen en sociale contacten en ook milieu. Niet voor niets is Zeeuws-Vlaanderen één van de voorbeeldregio’s in het advies ‘Elke regio telt’ dat in 2023 is uitgebracht door drie landelijke adviesraden. In het programma Nationaal Programma Vitale Regio’s (NPVR) werken regio en Rijk structureel samen om de kracht van de regio te stimuleren.*

Het document is digitaal beschikbaar.

**HET VERLEDEN**

In de gevoerde gesprekken is regelmatig verwezen naar het verleden en met name wat daar allemaal is mis gegaan. En ook hoe dat nu mee speelt in meningen en gedrag.

Een overzicht:

**De kwestie wethouder Van Beek**
Het functioneren van toenmalig wethouder van Beek en haar gedwongen vertrek door een motie van wantrouwen is diverse keren aan de orde geweest. De VVD geeft aan verrast te zijn geweest door deze gebeurtenis, zowel door de aanpak middels een motie binnen enkele dagen, nadat bekend werd dat er geen vertrouwen meer was in het college en de organisatie.

Anderen melden dat er door wethouders direct gesproken is met de fractievoorzitter van de VVD. Er is geadviseerd dat de wethouder de eer aan zichzelf kon houden, maar dat heeft ze geweigerd. Hierdoor was een motie van wantrouwen het enige middel, wordt gezegd.

**De persoonlijke verhoudingen Evers-Verduin**
Ik heb het gesprek met de heren Evers en Verduin tijdens de bijeenkomst op 30 april aan de orde gesteld. Beiden beamen dat ze dit gesprek als positief hebben ervaren. De lucht tussen beiden is zeker geklaard. Beiden geven aan begrip voor elkaars standpunten en houding te hebben.

**De Economische Agenda**
Een belangrijke reden voor VVD en CDA om niet met de PvdA in een college te willen, is de opstelling van de PvdA tijdens de behandeling van het college voorstel Economische Agenda. De PvdA ( en Groen Links en SP) heeft destijds tegen dit voorstel gestemd.

Ik heb terug gekeken naar het debat in de commissie en de gemeenteraad destijds. Ik constateer dat de PvdA het debat heeft geopend met de stelling dat ze het eens zijn met het voorstel, maar het niet eens zijn met enkele acties: een vaste oeververbinding tussen Vlissingen en Breskens en de verbreding van de N61.

Wat mij opvalt: de woordvoerder van de PvdA houdt in de commissie een “mini enquête” bij de andere partijen. Een breed politiek debat in/met de hele commissie over zo’n majeure ambitie wordt eigenlijk nauwelijks gevoerd….

De PvdA heeft momenteel laten te weten dat ze de Economische Agenda beschouwt als een door de gemeenteraad vastgesteld document en verder geen behoefte heeft om daar nog discussie over te voeren. En ook niet als breekpunt in een mogelijke coalitie.

**De vorming van een coalitie in 2022**
De VVD heeft gemeld dat ze geen herhaling wil van de fouten die destijds gemaakt zijn bij de ( onderhandelingen over) het toenmalige coalitie akkoord. Ik heb mee gekregen dat de toenmalige onderhandelaars van de VVD van “de achterban” niet zo maar een akkoord kregen

over het resultaat van de onderhandelingen die ze gevoerd hadden.Zij hebben een pleidooi gehouden om toch akkoord te gaan en zo geschiedde…..

**CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN**

Ik concludeer dat de wens van Sluis Lokaal om een brede coalitie en college te vormen van Sluis Lokaal, VVD, PvdA en CDA op dit moment niet mogelijk is.
VVD en CDA weigeren om een coalitie en college te vormen waar de PvdA deel van uit maakt.

Getalsmatig zijn er uiteraard andere mogelijkheden:

Sluis Lokaal/VVD/CDA: 11 zetels; Sluis Lokaal/VVD/BBB: 11 zetels; Sluis Lokaal/VVD/CDA/BBB: 13 zetels; Sluis Lokaal/CDA/BBB/FvD/: 11 zetels.

Ik constateer dat een coalitie met BBB of Forum voor Democratie bij meerdere partijen niet voor de hand ligt, dan wel ongewenst is.

De reactie van *Sluis Lokaal* naar aanleiding van de standpunten van VVD en CDA om een blokkade op te werpen richting de PvdA, is als volgt:

*De blokkade van VVD en CDA richting PvdA is niet zozeer op inhoud, maar vooral op persoon en geschiedenis. Wij blijven als grootste partij vasthouden aan de inzet voor een vierpartijencoalitie. Voor ons is de inhoud leidend. Op basis van de gesprekken zien wij voldoende inhoudelijke overlap om met vier partijen verder te gaan. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er een zo breed mogelijk gedragen coalitie komt, die recht doet aan de verkiezingsuitslag van afgelopen maart. Wij kijken daarbij ook nadrukkelijk naar bestuurlijke stabiliteit, draagvlak in de raad en een evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheid. Kort gezegd: wij willen inhoudelijk blijven kijken, niet blokkeren op personen of het verleden, en toewerken naar een stabiele vierpartijencoalitie met een evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden.*

**Mijn conclusie is dan ook dat de vorming van een nieuw college in een patstelling verkeert.**

*Wat mogelijk perspectief biedt* is de zienswijze inzake de Groeistrategie 2050. Ik heb terug gekeken naar de discussie in de vergadering van de commissie op 7 mei jl.. Ik constateer dat er brede steun is voor deze groeistrategie, die als zienswijze naar het OZO gestuurd zal worden, na de behandeling in de raadsvergadering op 21 mei a.s. Ik ben van mening dat, de verkiezingsprogramma's van de zes partijen die ik gesproken heb, gelezen hebbend, de groeistrategie een partij overstijgend kader kan bieden voor een collegeprogramma voor de periode 2026-2030. Dit, omdat veel thema's uit die verkiezingsprogramma's er in voor komen. In het belang van de gemeente……

*Ik adviseer als tussenoplossing dat er een "week van bezinning" plaats vindt, waarin iedere fractie zich beraadt op een mogelijke voortgang naar aanleiding van mijn verkenning.*

*Daarbij kan richting gevend zijn dat iedere fractie haar verantwoordelijkheid als gekozen raadsleden neemt, zonder last of ruggespraak van "de achterban".*

Ik geef ter inspiratie mee de tekst van het refrein en laatste couplet van het Zeeuws-Vlaams volkslied geschreven in 1917 door ds. J.N. Pattist en J. Vreeken.

*Van d'Ee tot Hontenisse ,Van Hulst tot aan Cadzand ,Dat is ons eigen landje, Maar een deel van Nederland.* Interessant is het *laatste couplet:*

*Daar leeft men zo eendrachtig, En vrij van droef krakeel. Daar dankt men God almachtig, Voor 't toegemeten deel.*

Ik kan mij voorstellen dat ik dan op 21 mei beschikbaar ben voor de fracties om hun standpunten kenbaar te maken.

Ben de Reu

**Bijlagen**

Deze worden digitaal via iBabs onder Informatieve/opiniërende raadsbijeenkomst van 12 mei 2026 ter beschikking van de gemeenteraad gesteld.

Het betreft de volgende documenten:

- 1. Woonnotitie
    - 1a. Bijlage bij woonnotitie De Cijfers
    - 1b. Bijlage bij woonnotitie Groeistrategie Sluis 2050
- 2. OZO-rapport Trends en Ontwikkelingen
- 3. Verslag &BAS 10 december 2026
- 4. Brief minister van Justitie en Veiligheid inzake Samenwerken aan meer grip op migratie en opvang
- 5. Notitie Tussentijdse evaluatie toeristische verhuur
    - 5a. Bijlage Rapportage evaluatie toeristische verhuur en tweede woningbezit